

DÉL-MAGYARORSZÁG

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT LAPJA

59. évfolyam, 6. szám

Ára: 70 fillér

Csütörtök, 1969. január 9.

Szovjet— francia megállapodás

Szerdán a francia külügy-minisztériumban aláírták a szovjet—francia tudományos, műszaki és gazdasági együttműködési vegyesbizottság ülészakának jegyzőkönyvét. A jegyzőkönyvet a bizottság két társelnöke: Kirillin, a szovjet minisztertanács elnökhelyettese és Debré francia külügyminiszter írta alá. Az ülészakon elvi megállapodás született abban, hogy előbbre hozzák a két ország közötti hosszú lejáratú szerződés megújításának időpontját és előirányozzák benne, hogy a következő öt évben kétszeresére növelik a két ország árucere-forgalmát. Fontos megállapodások születtek teljes üzemi berendezések szállítására vonatkozóan, valamint műszaki és tudományos együttműködés növelésének tekintetében is.

Új szakasz a hazai nukleáris- energia-termelésben

Országos atomtechnikai tanácskozás

Országos atomtechnikai tanácskozás kezdődött szerdán Budapesten, a Technika Házában. A háromnapos tanácskozáson részt vesz F. Ovcinyikov, a novovoronyezi atomerőmű igazgatója, Sz. Nozsarova, az első bolgár atomerőmű építését irányító főmérnök is.

Szili Géza nehézipari miniszterhelyettes megnyitó beszédében utalt arra, hogy az atomerőművek a közel-múltban az energiatermelés elsősorban a villamosenergia-termelés jelentős, sőt a távolabbi lehetőségeket tekintve talán legjelentősebb formái-

vá léptek elő. Amióta megszületett az elhatározás, hogy

a Szovjetunió segítségével Pakson megépítik az első magyar atomerőművet,

hazánkban is új szakasz kezdődött az atomtechnika terén. Az eddigi, főként kutató és kísérleti munka az atomenergia ipari hasznosításának problémáival bővült ki. Ezért időszerű, hogy ez az első magyar atomtechnikai és atomenergetikai ankét most megteremtse a lehetőségeket a hazai szakemberek társadalmi összefogására, az eddigi eredmények felmérésére és a további feladatok meghatározására.

A miniszterhelyettes megállapította, hogy

az atomenergia ma már a világ jelentős energiahordozói közé tartozik

és felhasználásának növekedési ütemét hosszú távon valószínűleg a gazdaságosság alakulása szabja meg. Igaz, hogy világviszonylatban ma a villamos energiának csak 1,5 százalékát termelik az atomenergia felhasználásával, de 1970-re az atomerőművek részaránya a villamosenergia-termelésben előreláthatólag megközelíti majd a 3 százalékot, s ez az arány a századfordulóra világátlagban is eléri a 35–50 százalékot.

Az atomenergiára alapozott villamosenergia-termelés arányait nálunk is természetesen

a gazdaságossági megfontolások

szabják meg — mondotta a miniszterhelyettes és hangsúlyozta, hogy az ilyen irányú terveinket reálisan csak a Szovjetunióban folyó fejlesztésre lehet alapozni. A paksi atomerőmű tervezése és előkészítő munkálatai során

igen jó együttműködés alakult ki a szovjet és a magyar tervező és üzemeltető szervek között.

A novovoronyezi atomerőművet már számos magyar küldöttség látogatta meg, s az ott szerzett személyes tapasztalatok bizonyítják ennek az erőműtípusnak a ki-forrottságát, üzembiztonságát.

Ezután Kolos Richárd professzor, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökhelyettese vázolta az atomtechnika terén eddig kialakult nemzetközi kapcsolatainkat.

Az ankét részvevői délután a Központi Fizikai Kutató Intézet

reaktorfőosztályán tettek látogatást,

majd csütörtökön reggel folytatják a tanácskozást.

Helyén a zárófej

Somogyi Károlyné felvétele

Állandó robbanásveszélyben. A kitörő olaj és gáz közvetlen közelében dolgozik a mentőbrigád. A képkönn látható gázoszlopot tegnap már elzárták

Tegnap ismét fontos szakasza fejeződött be az algyői 168-as olajkút mentési munkálatainak. Reggel 8 órakor minusz 10 fokos hidegben az olajbányászok hozzáálltak a

dübbörgő kút végleges elfojtásához, az elkészült új zárárszerkezet — az úgynevezett kamerun — felszereléséhez. A kedvező széljárást kihasználva a kút szájához készült betonúton szállították, majd az akna fölé emelték a több mint 3,5 tonnás acélszerkezetet. Hingl József szegedi, Tóth Lajos orosházi mentőbrigádja leszállt a kút aknájába és helyére illesztette a kitörésgátlót. Délután 9 óra és negyed 10 között hozzákezdtek a csőfejperem és a zárárszerkezet csavarokkal való összeerősítéséhez. Ebben összesen három mentőbrigád,

a szegedi, orosházi olajbányászok, valamint a szovjet kútelfojtó csoport felváltva dolgozott.

A 168-as kút közelében gépkocsira szerelt nagyteljesítményű szivattyút helyeztek el, amelyet a zalai olajbányászok Buda Ernő irányításával működtetnek. További nyolc szivattyú a kúttól távolabb állomásozik, segítségével a záráshoz szükséges iszapot nyomják majd a kútba. A tűzoltók vízsugarakkal akadályozták meg a szikrák, valamint a lángok leéledését. A rend fenntartásában, az egészségügyi védelemben katonák, rendőrök segítkeznek.

Késő délután sor került az első zárópróbára, ennek nyomán elzárták a felfelé törő gázoszlopot. A tegnapi munkát összegző értekezleten dr. Bán Ákos, az OKGT vezérigazgató-helyettese a munkálatok irányítója elmondotta, hogy sikerült a szükséges 14 zárócsavart megfelelően megerősíteni. Külön megköszönte az olajbányász brigádok — köztük a szovjet elfojtó csoport — önfeláldozó erőfeszítését.

Az algyői 168-as kút körül veszélyesebb a helyzet, mint eddig volt. A védelem biztosító szolgálata az eddigiek-nél is fokozottabban ügyel a szigorú rendre, továbbra is lezárva marad a 47-es út szakasza. A tegnap kapott tájékoztatás szerint a munkát ma reggel 7 órakor folytatják.

Matkó István

Óvodák építése, korszerűsítése Szegeden

Üzemek, vállalatok hozzájárulása — Az országban Szegeden legtöbb az óvodás

Ma már elenyészően kevés azoknak a gyermekeknek a száma, akik az általános iskolába nem az óvodából mennek. Az óvoda elsősorban azért népszerű, mert a szülők jól tudják, milyen előnyös a kisgyermek testi, értelmi, érzelmi és akaratilag fejlődésére 3–6 éves korban. A közösségi nevelés. E kétségteljes pozitív hatás mellett az óvoda megkönnyíti a dolgozó szülők helyzetét mind az elfoglaltság, mind az anyagi kiadások tekintetében. Nem csoda hát, ha nem „toborozni” kell az óvodásokat, mint 10–15 évvel ezelőtt, hanem éppen az okozandót, hogy miként juttassanak helyet minden jelentkezőnek.

— Kellemező gond ez — mondják azok, akik kicsinyeink iskolát megelőző nevelésével foglalkoznak.

— Mindenképpen megoldandó feladat — így vélekednek azok az állami szervek, amelyeknek az óvodai nevelés anyagi és személyi feltételeit kell megteremtőniük.

— Jövőre „oviba” fogok járni — mondják a most két éves Attilák és Zsuzsikák.

Ebben a nagy egyetértésben nem árt, ha az ismert adottságokat tekintve közelebbről is megnézzük az óvodai nevelés jelenlegi helyzetét, s a várható fejlődés lehetőségeit. Először is: Szegeden 1963 óta egyenletesen, az 1967-ben bevezetett gyermekgondozási segély rendszerére óta pedig ugrásszerűen — és örömdetesen — nőtt a születések száma. Ennek megfelelően 1965-ben 3022 gyermek, 1968-ban pedig már 3436 járt óvodába. Még többet mond az a szám, hogy 1956-ban a városban 16 óvodáskorú gyermekek 58, jelenleg pedig 90 százaléka „ovis”. (Országos adatunk 1967-ről van, ez 52 szá-

zalék.) Lényegében Szegeden ma minden olyan 3–6 éves gyermek óvodába jár, akinek a szülei ezt kérték és szociális helyzetük indokolta a kért teljesítést.

Az igazsághoz tartozik, hogy a látszatra szép és összesítve megnyugtató kép mozaikdarabkáira bontva nem fest ilyen jól. Vannak óvodák, amelyekben sokkal több a gyermek, mint az optimális férőhelyek száma. Az Odessza lakótelepen ezer lakáshoz száz gyermeknek építettek óvodát, de ebben százötvenet zsúfoltak össze. A petőfitelepi II. számú óvodában, amely 56 gyermek elhelyezésére készült, több mint nyolcvan vannak. A Szilléri sugárúti óvodát két éve bezárták, mert életveszélyes volt, innen a gyermekeket a Hóbiárt basa utcai — egyébként is túlterhelt — helyiségekbe tömörítették. A tanácsok és az üzemek, vállalatok által fenntartott intézményekben 3064 gyermeknek van megfelelő elhelyezési lehetőség, ezzel szemben — mint említettük — 3436 az óvodások száma. Szerencse, hogy a kormány elnökének újévi nyilatkozata szerint nem is sokára felemeljük a gyermekgondozási segély folyósításának idejét két és fél évről három évre. Így attól a gondtól megszabadulunk, hogy már az idén két és fél éves gyermekeket hol helyezünk el óvodában.

A jelenlegi zsúfoltság, a város egész lakosságának, s a születendő gyermekek számának gyors növekedése így is sürgeti a férőhelyek szaporítását. A városi tanács végrehajtó bizottsága az ügy fontosságának megfelelő kompromisszummal tárgyal erről a kérdéssel tavaly októberben. Az akkor hozott határozatok alapján eddig is több intézkedést tett a művelődésügyi

osztály. Több óvodával egy fedél alatt van lakás is. Ezek lakóit új lakásba költöztetik, s a felszabaduló helyiségekkel bővítik az óvodát. 1968-ban a Csanádi utcai óvodát bővítették, idén a Toldi utcára kerül sor. Az üresen álló József Attila telepi általános iskolát az idén óvodává alakítják át, s jövő év végéig újjáépítik és bővítik a Szilléri sugárút. Épül a Kisteleki utcában a volt konzerveyári óvoda helyett egy új, s az idén hozzákezdnek Tarjántelepen a száz gyermek elhelyezésére alkalmas óvoda építéséhez.

Sokat ér az üzemek, vállalatok hozzájárulása is az óvodai ellátáshoz. (A munkások stabilizálása szempontjából ez gazdasági érdekük is.) Jelenleg 11 ilyen óvodában mintegy 750 gyermeket nevelnek. A kábelművek bejelentése szerint a negyedik ötéves tervben saját anyagi erőből építenek óvodát. Több mint tíz üzem, vállalat, intézmény vezetői ígérték meg, hogy 1968. évi eredményeik megismerése után a rendelkezésükre álló nyereségből hozzájárulnak a tanácsi óvodák fenntartásához. Az üzemek, vállalatok ilyen hozzájárulása új dolog, s arra kiválóan alkalmas, hogy a 15–20 évvel ezelőtt, főleg üzletekből óvodává minősített helyiségeket a követelményeknek megfelelően alakítsák. A berendezések, játékok, foglalkoztató-, nevelőeszközök pótlása, korszerűsítése is így gyorsulhat meg. Hiszen gyermekeink ízlése, igénye is nő.

— Ez is jó dolog, segítsük elő — mondja sok-sok szülő, s a szavakat társadalmi munkában formálja tettekké a szeretet, a jövő nemzedékéről való mindennapi gondoskodás.

Kondorosi János

A Cseh Szocialista Köztársaság kormánya

A Cseh Nemzeti Tanács 200 tagja közül a megjelent 188 letette az esküt Cestmir Ciasarnak, a tanács elnökének kezébe.

A tanács szerdai ülésének befejezése után összeült a tanács elnöksége és kinevezte a Cseh Szocialista Köztársaság kormányának 21 tagját. A cseh kormány összetétele a következő: miniszterelnök: Stanislav Razl. Miniszterelnök-helyettesek: Antonín Cervinka professzor és Ladislav Adamec. Tervezésügyi miniszter: Drahomír Dvorák. Pénzügyminiszter: Leopold Leer. Munka- és szociálisügyi miniszter: Frantisek Toman (született: 1924). Műszaki miniszter: Karel Loeb. Iskola-

ügyi miniszter: Vilibald Bezdícek. Művelődésügyi miniszter: Miroslav Galuska. Ifjúsági és testnevelési miniszter: Emanuel Bosak. Egészségügyi miniszter: Vladislav Vlcek dr. Igazságügy-miniszter: Vaclav Hrabal. Belügyminiszter: Josef Groesser. Iparügyi miniszter: Frantisek Cihak mérnök. Építésügyi miniszter: Frantisek Toman (született: 1918). Mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter: Josef Cerny. Erdő- és vízgazdálkodásügyi miniszter: Ladislav Hruzik. Közlekedésügyi miniszter: Josef Stary. Postaügyi miniszter: Ruzena Urbankova. Kereskedelemügyi miniszter: Miroslav Kohoutek. Tárca nélküli miniszter: Frantisek Jaska.